

Cooperare pentru dezvoltare

Dezvoltarea regională este parte a Planul de Acțiuni

Republica Moldova - Uniunea Europeană

În perspectiva de integrare europeană a țării, dezvoltarea regională se regăsește în Planul de Acțiuni RM-UE la compartimentul „Dezvoltarea rurală și regională”.

Politica de dezvoltare regională în Republica Moldova a fost elaborată în conformitate cu tendințele și prevederile directivelor europene care au ca obiectiv reducerea disparităților economice, sociale și dezechilibrelor dintre raioanele din componența regiunilor, care urmăresc în final folosul locuitorilor acestora. Nu cunoaștem astăzi oponenti care nu ar fi cointeresați pentru obținerea unei dezvoltări social-economice echilibrate și durabile pe întreg teritoriul Republicii Moldova, consolidarea oportunităților financiare, instituționale și umane pentru dezvoltarea social-economică a regiunilor și în mod corespunzător, susținerea activității autorităților administrației publice locale și a colectivităților locale orientate spre dezvoltarea social-economică a localităților și coordonarea interacțiunii lor cu strategiile și programele naționale, de sector și regionale de dezvoltare. O atenție sporită este acordată dezvoltării zonelor defavorizate și cooperării teritoriale cu scopul intensificării comunicării, schimbului de informații și a experienței între autoritățile naționale, locale și societatea civilă.

În context trebuie de precizat că, comunitățile din Regiunile de dezvoltare trebuie să identifice și să definească de comun acord parcursul lor spre bunăstare, iar de la instituțiile implicate se așteaptă un cadru de orientare spre obținerea de performanță în interiorul unor regiuni dezvoltate, atractive pentru a trai, a investi și a munci, susține Președintele CRD Centru, Grigore Cobzac.

În acest număr:

<i>Mesajul Președintelui CRD Centru, Grigore Cobzac</i>	1
<i>Îmbunătățirea cadrului logic pentru proiectele în domeniul EE</i>	2
<i>Primul atelier de lucru în domeniul planificării regionale în sectorul Drumuri regionale și locale, în RDC</i>	2
<i>Proiectul interregional de gestionare a deșeurilor solide în raioanele Șoldănești, Rezina și Florești va fi mai eficient</i>	3
<i>Casa Muzeu Al-dru Donici v-a fi renovată</i>	4
<i>A fost semnat Acordul de Parteneriat în cadrul proiectului de la Temeleuți, Călărași.</i>	4
<i>Restaurarea obiectelor de patrimoniu istoric reprezintă interes național</i>	5
<i>Operatorii economici sînt interesați de proiectele din RDC</i>	5
<i>Reuniune transfrontalieră la Iași</i>	6

Îmbunătățirea cadrului logic pentru proiectelor din domeniul Eficienței Energetice din RDC

Un grup de specialiști din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Agenției de Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru), precum și consultanți de la Agenția de

Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) au participat la un atelier de lucru de două zile privind stabilirea sistemului de monitorizare și evaluare bazat pe rezultate în cadrul a două proiecte regionale de Îmbunătățirea a eficienței energetice la spitalul regional Orhei și respectiv Nisporeni, cu finanțare din partea Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Scopul acestei întruniri a fost elaborarea proiectului cadrului logic pentru fiecare din cele două proiecte, dar și clarificarea rolurilor și responsabilităților care vor asigura eficiența acestor investiții pe termen lung.

Detalii pe www.adrcentru.md

Proiectul interregional de gestionare a deșeurilor solide în raioanele Șoldănești, Rezina și Florești va avea șanse sporite pentru a fi eficient și durabil

La începutul lunii aprilie o echipă formată din specialiști din cadrul MDRC), ADR Centru, și Nord precum și consultanți GIZ au participat la un atelier de lucru privind stabilirea sistemului de monitorizare și evaluare bazat pe rezultate în cadrul proiectului „Îmbunătățirea serviciilor de gestionare a deșeurilor solide în raioanele Șoldănești, Rezina și Florești” .

În analizele efectuate, participanții au luat drept exemplu mecanismul de implementare a celor 5 proiecte-pilot din cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, finanțat prin intermediul GIZ. Acest mecanism este bazat pe modelul „Pentagonul”, ce include următoarele etape: (1) planificare și programare integrată la nivel local; (2) îmbunătățirea cooperării dintre administrațiile publice locale (APL); (3)

investiții în optimizarea infrastructurii pentru prestarea serviciilor publice locale; (4) consolidarea capacităților APL-urilor și a prestatorilor de servicii; (5) mobilizarea și sensibilizarea populației.

Lucrând în grupuri, participanții la atelier contribuie la ajustarea documentației proiectului de MDS pentru cele trei raioane, conform mecanismului menționat mai sus. În acest fel, șansele ca proiectul să fie eficient și durabil vor crește considerabil. Inițial, după implementarea acestui proiect, circa 77 de mii de locuitori vor beneficia de un sistem comun de MDS. Ulterior, este preconizată extinderea proiectului, pentru a acoperi necesitățile a 200 de mii de locuitori din cele trei raioane.

GUVERNANȚA REGIONALĂ – DE LA CONCEPT LA PRACTICĂ

Pe 23 aprilie a fost dat startul Seminarului regional "GUVERNANȚA REGIONALĂ - DE LA CONCEPT LA PRACTICĂ". La atelierul de lucru participă reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, specialiști în domeniul planificării strategice din ADR Centru, Nord și Sud, reprezentanți ai autorităților publice, ONG-urilor regionale și locale, profesori din Academia de Administrare Publică precum și consultanți GIZ.

Seminarul se va desfășura pînă pe 25 aprilie, timp în care participanții vor spori capacitățile lor în a înțelege semnificația conceptului „Guvernanță” și relevanța acestuia pentru dezvoltarea regională analizînd mecanismele existente de Guvernare regională rurală(GRR) pentru a înainta propuneri în vederea ajustării acestora. De asemenea, în timpul atelierului, cei prezenți vor explora rolul existent și viitor al CRD-lor în procesul GRR în RM și vor împărtăși experiențele lor și practicile pozitive pentru guvernarea regională.

Acest eveniment este continuarea seminarului „Guvernanța Regională Rurală: de la concept la practică”, organizat cu suportul GIZ, primul modul fiind desfășurat în iunie 2013, în Germania, iar modulul doi - în noiembrie 2013, în Muntenegru. Primul modul a avut scopul de a dezvolta abilitățile participanților în domeniul analizei conceptuale a Guvernării Regionale Rurale (GRR) și aplicarea acestora în dezvoltarea regională. În perioada între aceste 2 module (iulie-octombrie 2014), participanții din RM au elaborat studiul de caz „Dezvoltarea capacităților CRD-urilor în domeniul guvernanței regionale”. Acest studiu a fost prezentat și analizat în modulul doi petrecut în Muntenegru, unde de comun acord cu experții a fost luată decizia de a continua cu organizarea unei sesiuni practice în RM cu participarea membrilor CRD-urilor și ADR-urilor, care are scopul de a dezvolta capacitatea lor de a percepe conceptual „Guvernanță regională” și de dezvolta mecanisme noi de guvernare la nivel regional.

Casa-Muzeu Alexandru Donici va fi renovată

și pavate. Proiectul va fi implementat de Agenția de Dezvoltare Regională Centru cu valoarea totală de 5 639 490 lei. Din Fondul Național de Dezvoltare Regională a fost solicitată suma de 4 969 490 lei, iar contribuția partenerilor constituie 670.000 lei.

În cadrul evenimentului a fost încheiat Acordul de Parteneriat între ADR Centru, aplicant (primăria com. Donici) și partenerii proiectului: Consiliul Raional Orhei, primăria Orhei, primăria Cucuruzeni, raionul Orhei, primăria Codreanca, raionul Strășeni și primăria Sărătenii-Vechi, raionul Telenești. Prin semnarea acestui Acord, părțile s-au angajat să-și îndrepte eforturile comune spre realizarea obiectivelor din cadrul proiectului.

Prezent la manifestarea de lansare a proiectului, Sergiu Cecan, șeful Direcției relații cu instituțiile de dezvoltare regională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, a precizat că vor fi depuse toate eforturile pentru ca acest proiect să fie de succes și să atragă cât mai mulți vizitatori în vederea transmiterii valorilor existente viitoarelor generații.

Donici, 24 aprilie 2014. În incinta Casei-Muzeu Alexandru Donici, a avut loc evenimentul de lansare a proiectului „SPORIREA ATRACTIVITĂȚII TURISTICE A ZONEI CENTRU PRIN CONSOLIDAREA PATRIMONIULUI EXISTENT”. În urma implementării acestui proiect vor fi amenajate 8 localități, atractive din punct de vedere turistic; 5 muzee ca obiective turistice renovate și amenajate; vor fi amenajate 3 parcuri, zone verzi create în localitățile beneficiare; 30 de popasuri turistice amenajate; 5300 m.p. de trotuare amenajate

A fost semnat Acordul de Parteneriat în cadrul proiectului „Eliberarea izvoarelor râului Bîc în satul Temeleuți, raionul Călărași”

Temeleuți - 30 aprilie 2014. În incinta Casei de cultură a s. Temeleuți, r. Călărași s-a desfășurat lansarea proiectului „Eliberarea izvoarelor râului Bîc în satul Temeleuți, raionul Călărași”, finanțat de Agenția de Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru) din Fondul Național de Dezvoltare Regională. Suma totală a proiectului actualizat constituie 6 637 750.00 lei.

Scopul acestui proiect este restabilirea volumului de apă în râul Bîc, precum și aprovizionarea cu apă potabilă de calitate a populației din s. Temeleuți, r. Călărași. În urma proiectului se va construi un sistem de aprovizionare cu apă potabilă în satul Temeleuți, iar izvorul râului Bîc va fi eliberat, astfel majorându-se debitul de apă în râu.

În cadrul evenimentului a fost încheiat Acordul de Parteneriat între ADR Centru, aplicant (primăria s. Temeleuți) și partenerul proiectului: Consiliul Raional Călărași. Prin semnarea acestui document, fiecare dintre părți și-a asumat responsabilitățile pentru a fi depuse eforturi comune spre realizarea obiectivelor din cadrul proiectului.

Directorul Agenției de Dezvoltare Regională Centru a subliniat că acest proiect contribuie la implementarea cerințelor UE referitoare la sectorul de aprovizionare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate în contextul Acordului de Asociere a Republicii Moldova la Uniunea Europeană. La eveniment au fost prezenți mai mulți locuitori ai satului Temeleuți care au salutat ideea implementării acestui proiect.

Restaurarea obiectelor de patrimoniu istoric reprezintă interes național

Hîncești - 17 aprilie 2014. Reprezentanții ADR Centru au însoțit echipa Televiziunii Naționale MOLDOVA 1 la proiectul regional: *Deschiderea traseului turistic (Vama Veche Lăpușna) prin restaurarea obiectelor de patrimoniu istoric, Conacul „Manuc-Bey” din or. Hîncești , Locația geto-dacică din s. Stolniceni.*

Proiectul este implementat de ADR Centru și finanțat din Fondul Național de Dezvoltare Regională.

Proiectul urmărește reabilitarea Casei contesei Dolgorukii, includerea Complexului muzeistico-turistic Conacul-Parc „Manuc-Bey” din or. Hîncești, Cetății geto-dacice din satul Stolniceni și Mănăstirii Hîncu în circuitul turistic al RM, intensificarea contactelor între specialiștii în domeniul patrimoniului cultural din țară, creșterea gradului de promovare și eficientizare a turismului. Constituirea unui traseu turistic intern de o asemenea valoare, pe lângă avantajele economice, va servi drept imbold la o mai bună cunoaștere a istoriei și culturii ținutului natal.

La moment se execută lucrări de reconstrucție și consolidare a structurii de rezistență a edificiilor. Valoarea totală a proiectului fiind de 23 500 000 de lei.

Operatorii economici sînt interesați de noile proiecte din Regiunea de Dezvoltare Centru

În perioada lunilor martie-aprilie au avut loc 16 proceduri de achiziții publice, dintre care 10 licitații publice și 6 concursuri prin cererea ofertei de preț .

În cadrul acestora au fost depuse 83 de oferte, fapt care demonstrează interesul sporit al operatorilor economici pentru executarea lucrărilor în cadrul proiectelor de dezvoltare din Regiunea Centru. Cele mai multe oferte au fost depuse la licitațiile publice pentru următoarele achiziții:

- Alimentarea cu apă potabilă a s. Temeleuți, r. Călărași - 12 oferte
- Construcția casei de ambalare pentru păstrarea și procesarea fructelor și strugurilor în s. Costești, r. Ialoveni - 15 oferte

Amenajarea parcurilor din s. Donici, s. Cucurzeni, r. Orhei și s. Codreanca, r. Strășeni – 7 oferte.

Pînă în prezent au fost încheiate 8 contracte, dintre care 3 au fost aprobate de către Agenția Achizițiilor Publice.

La Iași a avut loc o reuniune transfrontalieră în cadrul Strategiei UE pentru Regiunea Dunării

Zeci de reprezentanți ai autorităților locale, ai universităților și societății civile s-au întâlnit vineri la Iași pentru a lua parte la reuniunea ce vizează cooperarea transnațională între România și Republica Moldova, în cadrul Strategiei UE pentru regiunea Dunării (SUERD). La reuniune au participat Liviu Oboroc, viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, directorii Agențiilor de Dezvoltare Regională Nord, Centru și Sud, precum și membri ai Consiliilor pentru dezvoltare regională din Republica Moldova.

Evenimentul, parte a unui proiect pilot care are ca obiectiv creșterea absorbției fondurilor europene în cadrul programelor de finanțare, urmează să fie derulat în perspectiva financiară 2014-2020, prin valorificarea noului mecanism de cooperare oferit de Strategia Dunării.

Conform organizatorilor, un prim obiectiv de etapă este stimularea și eficientizarea cooperării dintre instituțiile administrației centrale și cele locale, mediul universitar, mediul de afaceri și organizațiile neguvernamentale din România și Republica Moldova prin asigurarea unei mai bune cunoașteri a cadrului instituțional al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării.

Reuniunea 'Cooperarea transnațională în cadrul Strategiei UE pentru regiunea Dunării' face parte dintr-un proiect pilot care are în vedere consolidarea capacității administrative a României și Republicii Moldova în procesul de punere în practică a obiectivelor SUERD.

Detalii găsiți pe www.adrcentru.md.

Spitalul regional Orhei a fost vizitat de experți din 6 țări

Experți din 6 țări precum Albania, Kosovo, Serbia, Ucraina, Georgia și Republica Moldova au vizitat

ieri, 3 aprilie Spitalul regional din orașul Orhei. Reprezentanții celor 6 țări sînt participanți ai programului de instruire a Academiei LIFE, scopul vizitei fiind familiarizarea cu proiectul "Creșterea eficienței energetice a Spitalului Regional Orhei". Această deplasare s-a

desfășurat în cadrul programului de instruire care urmărește obținerea eficienței energetice durabile și strategice în țările participanților.

Proiectul "Creșterea eficienței energetice a Spitalului Regional Orhei", implementat de Agenția de Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru), și finanțat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) este obiectul studiului de caz pentru acest grup de experți.

La spitalul regional participanții s-au întrunit cu Vicepreședintele raionului Orhei, Directorul spitalului, dar și echipa de management energetic a punctului medical.

Proiectul "Creșterea eficienței energetice a Spitalului Regional Orhei" a fost numit Cel mai bun proiect în Eficiența Energetică în sectorul public pentru anul 2012.

Acest buletin informativ este elaborat de către Agenția de Dezvoltare Regională Centru

Agenția de Dezvoltare Regională Centru este o instituție publică necomercială, creată pentru implementarea obiectivelor de dezvoltare regională.
Agenția își desfășoară activitatea pentru cele 13 raioane cuprinse în Regiunea de Dezvoltare Centru (RDC), și anume: *Anenii Noi, Călărași, Criuleni, Dubăsari, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Orhei, Rezîna, Strășeni, Șoldănești, Telenești, Ungbeni.*

Pentru informații suplimentare contactați:

Serviciul de presă al ADR Centru
Responsabil de comunicare: Lilia Țurcan
Tel./fax: +373268 2 26 92

www.adrcentru.md
e-mail: oficiu.adrc@gmail.com